



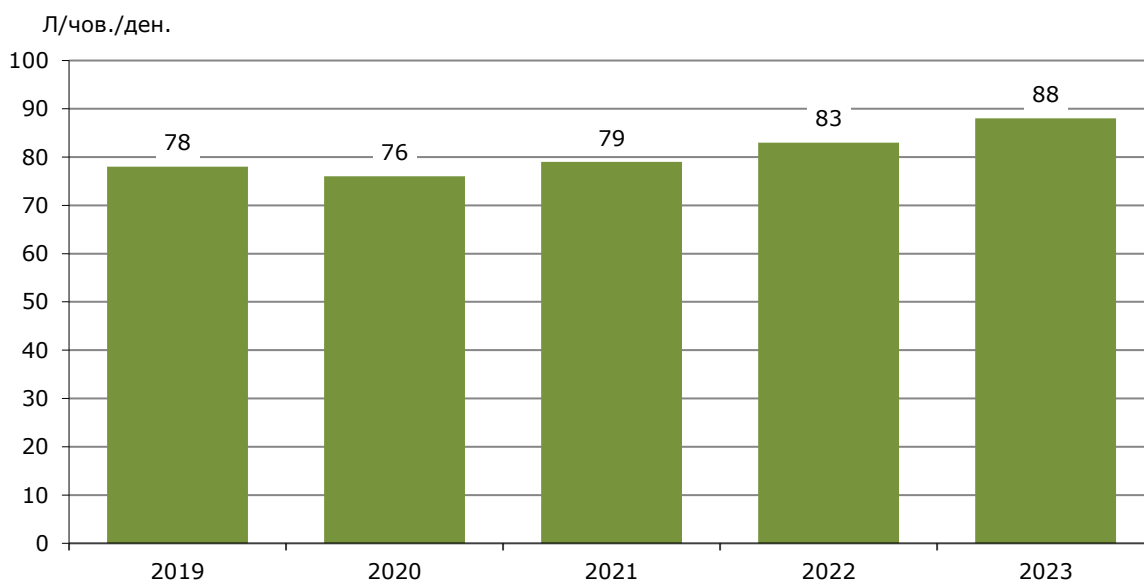
Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Шумен“

СТАТИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

1. Статистика на водите

През 2023 г. в област Шумен потреблението на вода в домакинствата, свързани с общественото водоснабдяване, остава устойчиво. С обществено водоснабдяване е свързано 99.9% от населението в областта. Използваната питейна вода средно на човек от населението се увеличава от 83 л на денонощие през 2022 г. на 88 л на човек на денонощие през 2023 година (виж фиг. 1).

Фиг. 1. Използвана от домакинствата питейна вода от общественото водоснабдяване средно на човек в област Шумен за периода 2019 - 2023 година



Потреблението на питейна вода от домакинствата в страната през 2023 г. е 106 литра средно на човек. Разпределението по области показва, че през 2023 г. водещо място по потребление заемат София (столица) (126 л/чов./ден.), Благоевград (125 л/чов./ден.) и Кюстендил (120 л/чов./ден.), а на последно място са Търговище (74 л/чов./ден.), Сливен (75 л/чов./ден.) и Кърджали (81 л/чов./денонощие).

През 2023 г. в област Шумен на режим на водоснабдяване поради недостиг на вода е 4.3% от населението (2.7% през 2022 г.), при 4.6% за страната. В пет области водоснабдяването не е ограничавано. Най-засегнати от режим на водоснабдяване са областите Плевен (51.9%), Ловеч (45.6%), Търговище (21.4%) и Перник (14.0%).

В областта 59.3% от населението е свързано с обществената канализация. През 2023 г. делът на населението, свързано със селищни пречиствателни станции за отпадъчни води с вторични методи, е 55.4%, при 67.3% за страната. С обществената канализационна мрежа, но без наличие на пречистване, е свързано 3.9% от населението (7.9% за страната).

2. Битови отпадъци

Генерираните битови отпадъци в област Шумен през 2023 г. възлизат на 66 хил. тона. В сравнение с 2022 г. намаляват с 2.3%. Предадените за директно депониране битови отпадъци намаляват от 33 хил. т през 2022 г. на 3 хил. т през 2023 година. Регистрира се увеличение на битовите отпадъци, предадени за предварително третиране от 26 хил. т (2022 г.) на 54 хил. т (2023 година).

На територията на областта функционират 2 инсталации за третиране на отпадъци с 56 дка заета площ.

Делът на обслужваното население в област Шумен от системи за организирано сметосъбиране през 2023 г. е 100%, като за страната обхванатото население с тази услуга е 99.9%. Обслужените населени места в областта са 151.

Събраните битови отпадъци средно на човек от населението на област Шумен възлизат на 443 кг на човек, което е със 17 кг повече спрямо 2022 година. През 2023 г. количеството на събраните отпадъци в страната се оценява средно на 491 кг на човек, или с 16 кг повече спрямо 2022 година.

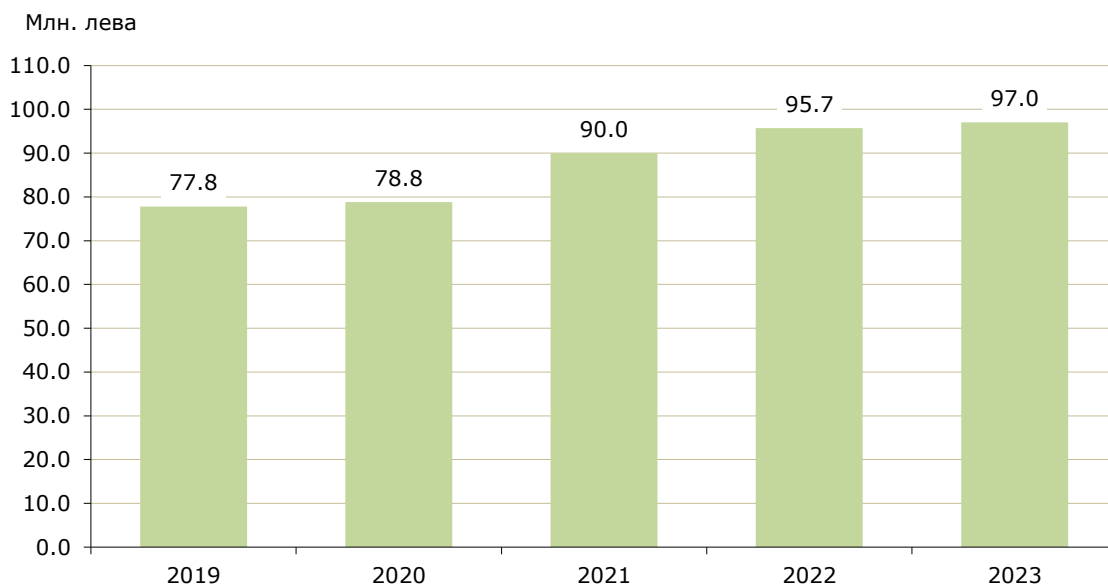
Сравнението по области през 2023 г. показва, че най-голямо количество битови отпадъци средно на човек са събрани в областите Перник (с над 600 кг/чов.), Варна, Добрич и Бургас (с над 550 кг/чов.), София (столица), Пловдив, Пазарджик, Русе и Велико Търново (с над 500 кг/чов.), а най-малко - в област Кърджали (257 кг/чов.), Кюстендил (326 кг/чов.) и Враца (328 кг/човек).

3. Дълготрайни материални активи с екологично предназначение

Регионалните данни сочат, че в края на 2023 г. най-много налични ДМА с екологично предназначение има в Югозападния район на страната (3 604.1 млн. лв.), а най-малка наличност е отчетена в Северен Централен район (978.4 млн. лева).

В края на 2023 г. отчетната стойност на наличните дълготрайните материални активи с екологично предназначение в област Шумен е 97.0 млн. лева. Спрямо 2022 г. има увеличение от 1.4% (95.7 млн. лева) (виж фиг. 2).

Фиг. 2. Наличност на дълготрайните материални активи с екологично предназначение за периода 2019 - 2023 г. в област Шумен



В национален план общата стойност на наличните в края на 2023 г. ДМА за околната среда се оценява на 11 483 млн. лв. и се разпределя по основните направления за околната среда, както следва: за пречистване и отвеждане на отпадъчните води - 35.0%, за третиране на отпадъците - 32.0%, за съоръжения за опазване на въздуха - 27.0%.

4. Регистрирани шумови нива

През 2023 г. в област Шумен са наблюдавани 15 пункта за измерване на нивото на шум, като 11 от наблюдаваните пунктове са с шумови нива над допустимите норми. С най-неблагоприятна акустична среда са два пункта, където са измерени максимални шумови нива в границите 68 - 72 dB. През 2023 г. не са регистрирани шумови нива над 72 децибела.

Методологични бележки

1. Статистика на водите

Данните за потреблението на питейна вода от домакинствата и селищата с услуги по водоснабдяване, канализация и пречистване са резултат от статистическото изследване „Обществено водоснабдяване, канализация и пречистване“ - изчерпателно наблюдение. Данните се събират от дружествата, извършващи дейностите събиране, пречистване, доставяне на води и събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води (ВиК/оператори на СПСОВ и напоителни системи).

2. Битови отпадъци

Данните за битовите отпадъци се осигуряват чрез специализирано статистическо изследване, обхващащо изчерпателно общинските администрации, в комбинация с административни данни от Изпълнителната агенция по околна среда. Данните за образуваните отпадъци от домакинствата, необхванати от системи за организирано сметосъбиране, са резултат от статистическа оценка.

"Битови отпадъци" са отпадъците, произхождащи основно от домакинствата, както и подобните отпадъци от административните сгради, търговски обекти, училища и други обществени места.

Данните за показателите и дефинициите за битовите отпадъци съответстват на Закона за управление на отпадъците.

3. Дълготрайни материални активи с екологично предназначение

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение (ДМА - ЕП) са част от общите дълготрайни материални активи в страната.

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение включват:

1. съоръжения, инсталации и оборудване, необходими за опазване и възстановяване на околната среда по направления (за отпадъчните води, въздуха, земята, обезвреждането на отпадъци, защитата от шума);

2. апаратура за мониторинг и контрол.

ДМА с екологично предназначение не включват оборудването за опазване на чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения, т.е. дейностите за охрана на труда.

4. Регистрирани шумови нива

Информацията за регистрираните шумови нива се осигурява чрез изчерпателно статистическо изследване с административен източник на данните Националния център по общественото здраве и анализи.

Наблюдават се нивата на шума в различни територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях.